16/10/2025

Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων στο ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία που βρίσκονται στο ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, στην περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Αγγελάκη, Ολυμπιάδος, 26ης Οκτωβρίου και τη Λεωφόρο Νίκης, με κύριο άξονα την Εγνατία Οδό, αποτελούν μάρτυρες της μακραίωνης ιστορίας της πόλης και της διαδοχικής παρουσίας σε αυτήν Ελλήνων, Ρωμαίων, Βυζαντινών, Οθωμανών και Εβραίων. Τα μνημεία αυτά πρόκειται να ενοποιηθούν, προσφέροντας στον επισκέπτη μια ολοκληρωμένη ξενάγηση στην ιστορία και τη μοναδική φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης.

Η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε σήμερα στο αμφιθέατρο του Μουσείου Ρωμαϊκής Αγοράς Θεσσαλονίκης, παρουσία του

δημάρχου Θεσσαλονίκης, ανακοίνωσε ότι στις αρχές Δεκεμβρίου θα προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, προκειμένου η ενοποίηση αυτή -που, όπως είπε, συζητείται εδώ και περισσότερα από 25 χρόνια- να γίνει επιτέλους πράξη.

«Είναι μια συζήτηση που έχει απασχολήσει το υπουργείο Πολιτισμού, τον δήμο Θεσσαλονίκης και άλλους φορείς. Η συζήτηση αυτή εντάθηκε ιδιαίτερα μετά την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας», ανέφερε η κ. Μενδώνη, διευκρινίζοντας ότι «σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ακολουθηθεί στη Θεσσαλονίκη η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στην Αθήνα, λόγω της διαφορετικής φύσης των μνημείων και της διαφορετικής πυκνότητας και κατανομής τους στον αστικό ιστό».

«Βασικός στόχος του έργου είναι η διαμόρφωση ενός ενιαίου, λειτουργικού και αισθητικά αναβαθμισμένου πλέγματος μνημείων, το οποίο θα ενσωματώνεται αρμονικά στον σύγχρονο πολεοδομικό ιστό της πόλης. Μέσα από αυτή την πρωτοβουλία επιβεβαιώνουμε τη βελτίωση της ορατότητας και της προσβασιμότητας των μνημείων για κατοίκους και επισκέπτες, ενώ παράλληλα προωθείται η συνολική αναβάθμιση του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης», πρόσθεσε η υπουργός.

Η κ. Μενδώνη υπενθύμισε ότι στη Θεσσαλονίκη, αυτή τη στιγμή, το Υπουργείο Πολιτισμού υλοποιεί πρόγραμμα προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης μνημείων και αρχαιολογικών χώρων συνολικού ύψους άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, με χρηματοδότηση κυρίως από το ΕΣΠΑ Κεντρικής Μακεδονίας και το Ταμείο Ανάκαμψης. «Για να μιλήσουμε για ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, έπρεπε να έχει προηγηθεί αυτό που ήδη πραγματοποιείται στη Θεσσαλονίκη και το οποίο θα ολοκληρωθεί το αργότερο την άνοιξη του 2027, ώστε τα μνημεία να είναι αναδειγμένα, συντηρημένα και επισκέψιμα. Μόνο έτσι η ενοποίηση αποκτά ουσιαστικό νόημα», υπογράμμισε.

Ενοποίηση 20 μνημείων και αρχαιολογικών χώρων – έπονται άλλα 26

Το σχέδιο της ενοποίησης παρουσίασε στους δημοσιογράφους ο Χρόνης Ακριτίδης, διευθύνων σύμβουλος της δημόσιας εταιρείας Ανάπλαση Α.Ε., η οποία εποπτεύεται από πέντε υπουργεία, μεταξύ των οποίων και το Υπουργείο Πολιτισμού. «Το αντικείμενο του έργου αφορά στη δημιουργία αναβαθμισμένων διαδρομών μέσα από τον φυσικό σχεδιασμό, δηλαδή τις αναπλάσεις του περιβάλλοντος χώρου των μνημείων, την αναβάθμιση πεζοδρομίων, επιλεγμένες πεζοδρομήσεις, εγκατάσταση οπτικής, ηχητικής και απτικής σήμανσης, καθώς και την ενίσχυση της φύτευσης και τη δημιουργία πράσινων διαδρομών», εξήγησε ο κ. Ακριτίδης.

Παράλληλα, παρουσίασε τα 20 μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους που θα ενταχθούν υποχρεωτικά στον αρχικό σχεδιασμό των αρχιτεκτονικών προτάσεων — όπως η Αρχαία Αγορά, το Αλατζά Ιμαρέτ, ο ναός του Αγίου Δημητρίου, οι σταθμοί Μετρό «Βενιζέλου» και «Αγίας Σοφίας», η Ροτόντα, ο Λευκός Πύργος, η Αχειροποίητος και τα κοιμητήρια Ευαγγελίστριας.

Επιπλέον, προβλέπεται «δεξαμενή» 26 ακόμη μνημείων, από τα οποία κάθε διαγωνιζόμενος θα μπορεί να επιλέγει όσα επιθυμεί να εντάξει στην πρότασή του.

Η υπουργός Πολιτισμού τόνισε ότι ο διαγωνισμός προκηρύσσεται διότι η ιδιαιτερότητα και η πολυπλοκότητα του έργου -που συνεπάγεται πεζοδρομήσεις, αναπλάσεις, συγκοινωνιακές ρυθμίσεις και σειρά άλλων διαδικασιών- δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο από μια μεμονωμένη μελετητική προσέγγιση, ενώ η πρόταση που θα επιλεγεί, θα είναι αυτή που θα συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση από τους εμπλεκόμενους φορείς.

«Είμαστε σήμερα εδώ προκειμένου να ανακοινώσουμε το πρώτο βήμα για μια υπόθεση που θεωρώ εξίσου σημαντική με όλα τα έργα που υλοποιούνται στην πόλη μας από το Υπουργείο Πολιτισμού», ανέφερε από την πλευρά του ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, Στέλιος Αγγελούδης, εκφράζοντας τις ευχαριστίες του για την ταχεία εξέλιξη του θέματος από τη στιγμή που το επανέφερε πριν από περίπου 10 μήνες.

Την εκδήλωση άνοιξε η Ελισάβετ Τσιγαρίδα, προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης.

Πηγή: ΑΠΕΜΠΕ (Βαρβάρα Καζαντζίδου)